

Forum Lingwistyczne

nr 2
2015

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu śląskiego
KATOWICE 2015

F^{orum} Lingwistyczne

nr 2
2015

STUDIA

ARCHIWALIA

POLEMIKI

VARIA

[Kup książkę](#)

**Wydawca: Instytut Języka Polskiego
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach**

Redakcja:

Redaktor naczelna – Magdalena Pastuchowa
Zastępca redaktora naczelnego – Mirosława Siuciak
Sekretarz naukowa – Katarzyna Sujkowska-Sobisz

Komitety Redakcyjne:

Aleksandra Janowska
Iwona Loewe
Karolina Lisczyk-Kubina
Jacek Warchał

Redaktor językowy:

Ewa Ulitzka (język polski)
Katarzyna Gaweł (język angielski)

Redakcja naukowa numeru:

Aleksandra Janowska
Mirosława Siuciak

Recenzenci:

Lista wszystkich recenzentów jest publikowana raz w roku na stronie internetowej: <http://www.forumlingwistyczne.us.edu.pl/recenzenci>

Rada naukowa:

Nam-Shin Cho (Yonsei University, Seul)
Mario Enrietti (Università degli studi di Torino)
Jeuhenija Karpilowska (Ukraińska Akademia Nauk, Kijów)
Stanisław Kozłowski (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie)
Aleksander Łukaszaniec (Białoruska Akademia Nauk, Mińsk)
Ewa Malinowska (Uniwersytet Opolski)
Swietłana Mengel (Uniwersytet Marcina Lutra w Halle)
Galina Nieszcymienko (Rosyjska Akademia Nauk, Moskwa)
Radosław Pawelec (Uniwersytet Warszawski)
Ewa Sławek (Uniwersytet Śląski)
Jan Sokołowski (Uniwersytet Wrocławski)
Irena Stramlicz Breznik (Uniwersytet w Mariborze, Słowenia)
Ewa Teodorowicz-Hellman (Uniwersytet w Sztokholmie)
Piotr Wierchoń (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Maria Wojtak (Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Redakcja:

Instytut Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
pl. Sejmu Śląskiego 1, 40-032 Katowice
tel. +48 32 200 95 15, www.ijp.us.edu.pl
 forumlingwistyczne@us.edu.pl, www.forumlingwistyczne.us.edu.pl

Wersją pierwotną (referencyjną) czasopisma jest wydanie papierowe.
W formie elektronicznej publikacja dostępna jest w zasobach
Central and Eastern European Online Library
(www.ceeol.com).

SPIS TREŚCI

STUDIA 1

Kamilla Terminińska 7
Wyrażenia kwantyfikujące i negacja w hebrajszczyźnie biblijnej

Marcin Kuczok 31
Życie chrześcijańskie jako życie rodzinne w *Parochial and Plain Sermons* Johna Henry'ego Newmana

Daniela Dylus 43
Role komunikacyjne nadawcy w *Drodze do nieba* ks. Ludwika Skowronka

Zuzanna Krótki 51
Dawne nazwy astrologii i astrologów

Krystyna Data 65
Wielofunkcyjność zaimków *kto* i *który* jako źródło wyrażen funkcyjnych

Anna Kisiel 73
Bo – bowiem – albowiem. Między spójnikiem a partykułą

Bogdan Walczak 87
Role of the Bible in the development of languages and linguistics. An outline of the issue

Jacek Warchała 97
The pragmatics of casual dialogue

ARCHIWALIA 2

[Kup książkę](#)

3 POLEMIKI

Tomasz Nowak 123
O propozycjach klasyfikacji jednostek mowy ludzkiej
– polemicznie

Adam Warzecha 139
Aktywizm i władza: nowe kierunki poszukiwania
ogólnej teorii *public relations*

4 VARIA

Ewa Ficek 149
Sprawozdanie z konferencji naukowej „Dyskurs i jego
odmiany” (Brenna, 22–24 października 2014)

Julia Ostapenko 155
Sprawozdanie z konferencji naukowej „Dyskurs au-
topromocyjny dawniej i dziś” (Katowice, 21 kwietnia
2015)

Wioletta Wilczek 159
Sprawozdanie z konferencji naukowej z cyklu „Bo-
gactwo polszczyzny w świetle jej historii” (Katowice,
6 listopada 2014)

Noty o autorach 163

Noty o autorach

Krystyna Data, dr, adiunkt, emerytowany pracownik Pracowni Słownika Polszczyzny Jana Kochanowskiego Instytutu Języka Polskiego PAN w Krakowie, współpracownik Instytutu Humanistycznego PWSZ w Tarnowie. Zainteresowania naukowe: socjolingwistyka, nowe technologie informacyjne w lingwistyce, lingwistyka tekstu i dyskursu, pragmatyka językowa, glottodydaktyka, leksykologia i leksykografia historyczna. Autorka monografii *Struktura dialogu we współczesnej polszczyźnie mówionej* (Kraków 2011). Współautorka *Słownika polszczyzny Jana Kochanowskiego* (Red. M. KUČAŁA. T. 1–5. Kraków 1994–2012), współwykonawczyni elektronicznego *Słownika pojęciowego języka staropolskiego* (IJP PAN Kraków).

Daniela Dylus, dr, nauczyciel języka polskiego w VI LO im. Jana Długosza w Katowicach. Zainteresowania naukowe: historia języka polskiego, dialektologia, historia Kościoła na Śląsku. Najważniejsze publikacje: *Katowickie Boże Męki i kapliczki przydrożne – zabytki języka, świadectwa religijności, pomniki historii* (w: *Śląskie Miscellanea*. T. 22–23. Red. K. HESKA-KWAŚNIEWICZ. Katowice 2009–2010), *„Droga do nieba dla dzieci...” jako podręcznik i przewodnik po ścieżkach życia. Funkcja dydaktyczna w modlitewniku ks. Skowronka* (w: *Językowe, literackie i kulturowe ścieżki edukacji polonistycznej*. Red. D. KRZYŻYK, B. NIESPOREK-SZAMBUKSKA. Katowice 2014).

Ewa Ficek, dr, adiunkt w Zakładzie Lingwistyki Tekstu i Dyskursu w Instytucie Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego. Zainteresowania naukowe: lingwistyka tekstu i dyskursu, genologia lingwistyczna, stylistyka, pragmatyka językowa, współczesny dyskurs terapeutyczny. Autorka monografii *Poradnik. Model gatunkowy i jego tekstowe aktualizacje* (Katowice 2013). Inne publikacje: *Dyskurs terapeutyczny i jego uwarunkowania – rekonesans badawczy* („Tekst i Dyskurs / Text und Diskurs” 2012, nr 5), *Rada a/i porada w przestrzeni komunikacyjnej. Pytania i postulaty badawcze* (w: *Linguarum silva*. T. 2. Red. B. MITRENGA. Katowice 2013).

Anna Kisiel, dr, adiunkt KU Leuven. Zainteresowania naukowe: semantyka leksykalna, językoznawstwo porównawcze i korpusowe, leksykologia i leksykografia. Autorka monografii *Polskie partykuły wyróżniające. Studium semantyczne* (Warszawa 2012), współautorka *Słownika gniazdowego partykuł polskich* (Kraków 2014).

Zuzanna Krótki, dr, nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej, absolwentka studiów doktoranckich Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zainteresowania naukowe: historia języka polskiego, leksykografia, semantyka historyczna, etymologia oraz dydaktyka języka polskiego. Najważniejsze publikacje: *Polskie leksemy o rdzeniu piecz-/piek- pochodne od piec się* („Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza” 2015, z. 2), *Przepowiednia w historii języka polskiego* („Etnolingwistyka” 2015, T. 27), *Żywot człowieka cnotliwego, czyli wizerunek siedmiu cnót głównych w polskiej leksyce oraz na jednej z kolumn kościoła Trójcy Św. w Strzelnie* (w: *Obraz świętości – świętość w obrazy*. Red. I. LIS-WIELGORZ, W. JÓŹWIĄK, P. DZIADUL. Poznań 2014).

Marcin Kuczok, dr, adiunkt w Zakładzie Badań Kontrastywnych w Instytucie Języka Angielskiego Uniwersytetu Śląskiego. Zainteresowania naukowe: semantyka kognitywna, zwłaszcza teoria metafory i metonimii pojęciowej, językoznawstwo kontrastywne, język wartości i język religijny. Autor monografii *The Conceptualisation of the Christian Life in John Henry Newman's Parochial and Plain Sermons* (Newcastle 2014), jak również polsko- i angielskojęzycznych artykułów publikowanych zarówno w pracach zbiorowych, jak i w periodykach naukowych („Linguistica Silesiana”, „Newman Studies Journal”, „SKASE Journal of Translation and Interpretation”, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” oraz „Kwartalnik Językoznawczy”).

Tomasz Nowak, dr hab., adiunkt w Zakładzie Leksykologii i Semantyki w Instytucie Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego. Zainteresowania naukowe: gramatyka, semantyka, kognitywistyka. Autor monografii: *Od przesłanki do konkluzji. Polskie czasowniki wnioskowania* (Katowice 2013), *Przymyki lokatywno-inkluzyjne we współczesnym języku polskim (w głębi, w obrębie, w środku, we wnętrzu)* (Katowice 2008), *Język w świetle odkryć nauki* (Kraków 2011).

Julia Ostapenko, mgr, doktorantka w Zakładzie Lingwistyki Tekstu i Dyskursu w Instytucie Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego. Zainteresowania naukowe: mediolingwistyka, dyskurs polityczny, nauka o komunikacji społecznej. Autorka publikacji: *Manipulacja w dyskursie politycznym (w: Dyskurs autopromocyjny i jego współczesne odstony. T. 1. Red. I. LOEWE, E. TYC, A. KALISZ. Katowice 2015).*

Kamilla Terminińska, dr hab. prof. UŚ w Zakładzie Orientalistyki i Językoznawstwa Ogólnego w Instytucie Języka Angielskiego Uniwersytetu Śląskiego. Zainteresowania badawcze: metodologia nauk humanistycznych, relatywizm językowy, semantyka i składnia, hebrajszczyzna biblijna. Monografie: *Składnia czasowników kauzatywnych we współczesnym języku polskim* (Katowice 1983), *Sensualizm w prozie Jarosława Iwaszkiewicza. Hermeneutyka i składnia* (Katowice 1988), *Studia z hebrajszczyzny biblijnej. Niedoczytanie moje* (Katowice 2015).

Bogdan Walczak, prof. w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. J. Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, emerytowany profesor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Członek Zarządu Polskiego Komitetu Międzynarodowej Organizacji Unifikacji Neologizmów Terminologicznych. Językoznawca, polonista, sławista, historyk języka, popularyzator zagadnień językoznawczych, zwłaszcza z zakresu poprawności i kultury języka. Bogaty dorobek naukowy Bogdana Walczaka obejmuje kilkaset publikacji z zakresu językoznawstwa ogólnego i sławistycznego, współczesnego języka polskiego, kultury i poprawności językowej, historii języka polskiego, leksykografii, gramatyki historycznej i onomastyki. Autor publikacji: *Między snobizmem i modą a potrzebami języka, czyli o wyrazach obcego pochodzenia w polszczyźnie* (Poznań 1987), *Słownik wileński na tle dziejów polskiej leksykografii* (Poznań 1991), *Zarys dziejów języka polskiego* (Poznań 1995). Współautor dzieł: *Na końcu języka: poradnik leksykalno-gramatyczny* (Warszawa–Poznań 1992), *Słownik gwary miejskiej Poznania* (Warszawa 1997).

Jacek Warchala, dr hab., kierownik Zakładu Socjolingwistyki i Społecznych Praktyk Komunikowania w Instytucie Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego. Zainteresowania naukowe: socjolingwistyka, język promocji i środków masowego przekazu, stylistyka, teoria komunikacji społecznej, teoretyczne zagadnienia manipulacji językowej, glottodydaktyka. Autor książek: *Dialog potoczny a tekst* (Katowice 1991), *Budowanie public relations* (współautorstwo; Wrocław 2001); *Kategoria potoczności w języku* (Katowice 2003); *Kultura piśmienności młodego pokolenia* (współautorstwo; Katowice 2010); *Literacy of the young generation in a diglossic environment* (współautorstwo; Katowice 2011).

Adam Warzecha, dr, asystent w Zakładzie Socjolingwistyki i Społecznych Praktyk Komunikowania w Instytucie Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego. Zainteresowania naukowe: socjolingwistyka, dyskurs, Krytyczna Analiza Dyskursu, teoria komunikacji, komunikacja perswazyjna, *public relations*, reklama, media, władza/wiedza/język. Najważniejsze publikacje: *Krytyczna Analiza Dyskursu w public relations (konceptcja badania)* („Konteksty Kultury” 2012, T. 9), *Krytyczna Analiza Dyskursu (KAD) w ujęciu Normana Fairclougha. Zarys problematyki* („Konteksty Kultury” 2014, T. 11, nr 2), *Zastosowanie Krytycznej Analizy Dyskursu w badaniu zjawisk komunikacyjnych na przykładzie sprawy ks. Piotra Natanka* („Świat i Słowo” 2014, T. 22, nr 1).

Wioletta Wilczek, dr, adiunkt w Zakładzie Historii Języka Polskiego w Instytucie Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego. Zainteresowania naukowe: lingwistyka płci, socjolingwistyka, polszczyzna śląska, lingwistyka kulturowa i język Internetu. Autorka artykułów: *Automobilista, kierownik, szofer... Nazwy kierowcy jako element leksyki motoryzacyjnej XX i XXI wieku* (w: *Bogactwo polszczyzny w świetle jej historii*. T. 5. Red. J. PRZYKLENK. Katowice 2014); *Wybrane zagadnienia języka kobiet i języka mężczyzn na materiale portali motoryzacyjnych* (w: *O płci, ciele i seksualności w języku i mediach*. Red. M. KARWATOWSKA, R. LITWIŃSKI, A. SIWIEC, B. JAROSZ. Lublin 2014).

Redaktor tekstów w języku polskim

Barbara Konopka

Redaktor tekstów w języku angielskim

Agnieszka Podruczna

Korektor

Karina Borecka

Redaktor techniczny

Małgorzata Pleśniar

Opracowanie graficzne, projekt okładki

AiR Anna Osadnik i Ryszard Stotko

Łamanie

Edward Wilk

Copyright © 2015 by

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 2449-9587

(wersja drukowana)

ISSN 2450-2758

(wersja elektroniczna)

Wydawca

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice

www.wydawnictwo.us.edu.pl

e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Nakład: 120 + 50. Ark. druk. 10,5. Ark. wyd. 13,5

Papier Sora Matt Plus, 90 g Cena 20 zł (+ VAT)

Druk i oprawa

„TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.

ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

[Kup książkę](#)

Więcej o książce

CENA 20 ZŁ
(+ VAT)

ISSN 2450-2758

Kup książkę